	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-005-Rv00
	Akreditasyon Denetim Sürelerinin Hesaplanması Rehberi	Yayın Tarihi:	19.11.2019
		Revizyon Tarihi/No:	19.11.2019/Rv00
		Sayfa No:	1/4

1. Amaç ve Kapsam

Bu Rehber, helal uygunluk değerlendirme kuruluşlarının (HUDK) uygunluk denetimleri için Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) tarafından görevlendirilecek denetçilerin ve uzmanların, gerçekleştireceği denetim faaliyetleri için uygun sürenin tespit edilmesine yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır.

Bu Rehberde yer alan usuller ve yaklaşımlar kullanılarak farklı büyüklüklerde, kapsamlarda ve coğrafi lokasyonlarda faaliyetlerini gerçekleştiren HUDK'ların, uygunluk denetiminden geçirilmesi için ihtiyaç duyulan sürenin (adam/gün birimi kullanılarak) hesaplanması amaçlanmıştır.

2. Genel Uygulama

2.1. Uygun Sürenin Belirlenmesi

Uygunluk denetiminden geçirilecek olan HUDK'lara ilişkin denetim süresinin (adam/gün) bazında belirlenmesinde HUDK'nın başvuru yaptığı faaliyet kapsamı ana etkindir. Bu kapsamın yanında HUDK'nın;

- Helal uygunluk değerlendirme çalışmalarına katılan personel sayısı,
- Helal uygunluk değerlendirme çalışmalarındaki proseslerin sayısı ve niteliği,
- Genel organizasyon yapısı,
- Helal uygunluk değerlendirme çalışmalarını gerçekleştirdiği lokasyonları

göz önüne alınır.

Uygun sürenin belirlenmesinde, HUDK'nın Doküman Kabul ve Kontrol aşamasında HAK'a sunduğu her türlü bilgi, belge ve denetim ekibinin bu aşamada ortaya koyduğu bulgular esas alınır.

Uygun denetim süresi (adam/gün) başvuru dosyasını değerlendiren proje koordinatörü tarafından (baş denetçi ile koordinasyon halinde) tespit edilir ve Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığının (HADB) onayına sunulur.

Denetim süresinin hesaplanmasında kural olarak, Tablo-1'de yer alan her bir HAK faaliyeti için parantez içinde belirlenen süreler sabit olarak alınır. Buna ilaveten proje koordinatörü, baş denetçi ile koordinasyon içinde ve HADB onayı ile aşağıda sıralanmış unsurlara göre denetim süresini artırıp azaltabilir:

Denetim süresini (adam/gün bazlı) arttıran faktörler:

- 1) Tesislerin büyüklüğü ve sayısının fazla olması ve coğrafi olarak farklı yerlerde bulunması
- 2) Yabancı dilde¹ tercüme gerektiren denetim veya doküman inceleme çalışması
- 3) Yüksek emniyet tedbirleri altında gerçekleştirilecek çalışmalar

¹ İngilizce dilinde hazırlanmış dokümanlar dâhil değildir.

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-005-Rv00
	Akreditasyon Denetim Sürelerinin Hesaplanması Rehberi	Yayın Tarihi:	19.11.2019
		Revizyon Tarihi/No:	19.11.2019/Rv00
		Sayfa No:	2/4

- 4) Sahada yapılan denetim
- 5) HUDK personelinin sayıca çok olması ve/veya denetlenecek kapsamın geniş olması
- 6) HUDK'nın yapısının, yönetim sisteminin ve/veya akredite edilecek alandaki faaliyetlerin karmaşıklığı²
- 7) Ürünler, prosesler ve/veya kuruluşun faaliyetleri ile ilgili risklerin fazla olması.

Denetim süresini (adam/gün bazlı) azaltıcı faktörler:

- 1) HUDK'nın akredite edilecek kapsamda diğer bir akreditasyon kuruluşunca akredite edilmiş olması
- 2) HUDK'nın akredite edilecek kapsamda farklı bir uluslararası akreditasyon standardına göre akredite edilmiş olması
- 3) Denetlenecek kapsamın dar ve/veya HUDK personelinin az olması
- 4) HUDK'nın yönetim sisteminin olgunluğu³
- 5) Akredite edilecek kapsamdaki uygunluk değerlendirme faaliyetinin karmaşıklık seviyesinin düşük olması
- 6) HUDK'nın akredite edilecek kapsamında çok sayıda personelin aynı procesten sorumlu olması

Tespit edilecek denetim süresi; denetçilerin dosya/doküman inceleme, denetim planlama, denetimin gerçekleşmesi adına gerekli muhaberatta bulunma, denetimi gerçekleştirme ve denetim raporunu yazma işlemlerini kapsamaktadır.

Doğrudan denetimde kullanılacak zaman, toplam adam/gün miktarının %75'inden az olamaz. Bu husus ilk akreditasyon, gözetim ve yenileme denetimlerinde dikkate alınır.

Hesaplanan adam/gün süreleri denetim ekibinin ulaşım için harcadığı zamanı kapsamaz.

Bir adam/gün birimi tam bir çalışma günü olarak sekiz (8) saatlik süreye tekabül etmektedir.

Yenileme denetimleri için tahsis edilecek sürenin, kuruluşun ilk akreditasyon denetimi için kullanılmış adam/gün miktarından süreye kıyasla yaklaşık 3/4 oranında olmasına dikkat edilir.

2.2. Helal Akreditasyon Denetimleri için Denetim Sürelerinin Hesaplanması

Akreditasyon denetiminden geçecek olan HUDK'ların denetimi ile ilgili denetim süresinin adam/gün bazında belirlenmesinde, HAK tarafından kuruluşun akredite olmak için başvurduğu kapsam ana etken olarak değerlendirilir ve bu doğrultuda Tablo-1'de yer alan sürelerle göre toplam denetim süresi hesaplanır.

² OIC/SMIIC 2 standardının ekinde belirtilen karmaşıklık tasnifi esas alınır.

³ Yönetim Sistemi olgunluğu: Yönetim sisteminin işleyişte olduğu sürenin uzunluğunu ve bu süre zarfında gerçekleştirilen faaliyetlerin niteliği olarak değerlendirilir.

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-005-Rv00
	Akreditasyon Denetim Sürelerinin Hesaplanması Rehberi	Yayın Tarihi:	19.11.2019
		Revizyon Tarihi/No:	19.11.2019/Rv00
		Sayfa No:	3/4

Bunun yanında, 2.1. başlığı altında sayılan faktörler de HAK tarafından dikkate alınır. Burada yer verilen faktörlere göre HAK'ın belirleyeceği toplam denetim süresi, Tablo-1'de normal şartlar için tanımlanmış olan sürelerden değişiklik gösterebilir.

Tablo – 1: Ürün Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar için Denetim Süresi Kuralları

DENETİM 'SÜRECİ' AŞAMALARI	
Doküman İnceleme (Adam/gün)	(3)±1
Denetim Ön Hazırlık (Adam/gün)	
Denetim Raporlama (Adam/gün)	
Ön Denetim (Adam/gün)	(1)±1
[Başvuru Kapsamı İtibariyle Her Bir Ürün Grubu için] Ofis Denetimi (Adam/gün)	(2)±1
Tanık Denetimi (Adam/gün)	Kapsamın karmaşıklık durumu ve tanıklık edilecek faaliyetin niteliği gibi unsurlar dikkate alınarak hesaplanır
Takip Denetimi (Adam/gün)	(1)±1

Akreditasyon talep edilen her bir kapsamın alt kapsamlarında yer alan helal ürün belgelendirme faaliyetlerinden en az biri için tanık denetimi yapılacaktır. Söz konusu tanık denetimleri için HAK, HUDK'dan belgelendirilmiş müşterilere yönelik tetkik programlarını temin eder ve tanık denetimi planlamalarını bu programlara göre yapar. HUDK, tetkik programlarını HAK'a eksiksiz olarak sunmakla yükümlüdür.

İlk akreditasyon denetiminde ürün belgelendirmesi yapan kuruluşlarının başvuruda buldukları alt kapsamda/ürün grubunda yer alan en az bir üründe saha denetimi (ofis ve tanık denetimi) gösterememe durumunda o ürün grubuyla ilgili kapsam akreditasyon denetimi dışında bırakılacaktır.

Tablo-1'de gösterilen süreler, ilk akreditasyon denetimleri için verilmektedir.

Gözetim denetimleri, özel durumlar dışında, ilk akreditasyon denetimi için uygun görülen toplam sürenin yaklaşık %50'si kadar sürede gerçekleştirilir.

Gözetim denetimleri için uygun süre belirlenirken; kuruluşun faaliyetlerinin düzgün aralıklarla gözden geçirilmesi, denetlenen kuruluşun bünyesindeki değişiklikler, denetlenen uygunluk değerlendirme sisteminin olgunluk seviyesi vb. durumlar da HAK tarafından dikkate alınır.

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-005-Rv00
	Akreditasyon Denetim Sürelerinin Hesaplanması Rehberi	Yayın Tarihi:	19.11.2019
		Revizyon Tarihi/No:	19.11.2019/Rv00
		Sayfa No:	4/4

Gözetim denetimi ile birlikte kapsam genişletme talebi var ise, talep edilen kapsamın içeriğine (genişliğine) göre ilk akreditasyonda belirtilen hesaplama yöntemi kullanılarak hesaplanan süre, gözetim süresine ilave edilir.

HAK'tan akreditasyon talebinde bulunan ürün belgelendirmesi yapan helal uygunluk belgelendirme kuruluşlarının birden fazla şubeye sahip olması durumunda, ofis denetimleri için akreditasyon süreleri (adam/gün) aşağıdaki şekilde hesaplanır;

- Şubelerde şubede yapılan helal belgelendirme faaliyetlerinin kapsamı, personel sayısı ve (OIC/SMIIC 2:2019 standardının ekinde belirtilen) risk derecesi dikkate alınarak uygun süre tespit edilir.
- Birden fazla şubede kilit faaliyet yürüten bir helal uygunluk değerlendirme kuruluşunun başvuru kapsamına giren tüm şubeleri ilk akreditasyon denetimlerinde ziyaret edilir.